

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	:	نوری، علی، ۱۳۶۳ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	شهیدان نوری: سی و پنجمین سالگرد شهادت اکبر نوری و سی امین سالگرد شهادت محمود نوری / به اهتمام علی نوری.
مشخصات نشر	:	قم: توانمندان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۲۵۶ ص.: مصور.
شابک	:	۳۰۰۰۰۰ ریال ۶-۱-۹۸۶۰۶-۹۷۸-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	نوری، اکبر، ۱۳۳۶ - ۱۳۶۱.
موضوع	:	نوری، محمود، ۱۳۴۶ - ۱۳۶۵.
موضوع	:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- شهیدان -- سرگذشتنامه
موضوع	:	Martyrs -- Biography -- Iran-Iraq War, 1980-1988
موضوع	:	شهیدان -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	:	Martyrs -- Iran -- Biography
رده بندی کنگره	:	DSR۱۶۳۶ / ن ۹۰۰ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۵/۸۲۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۶۵۰۴

انتشارات توانمندان
Tavanmandan Publications

شهیدان نوری

به اهتمام: علی نوری

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۶

شابک: ۶-۱-۹۸۶۰۶-۹۷۸-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ ریال

ناشر: توانمندان

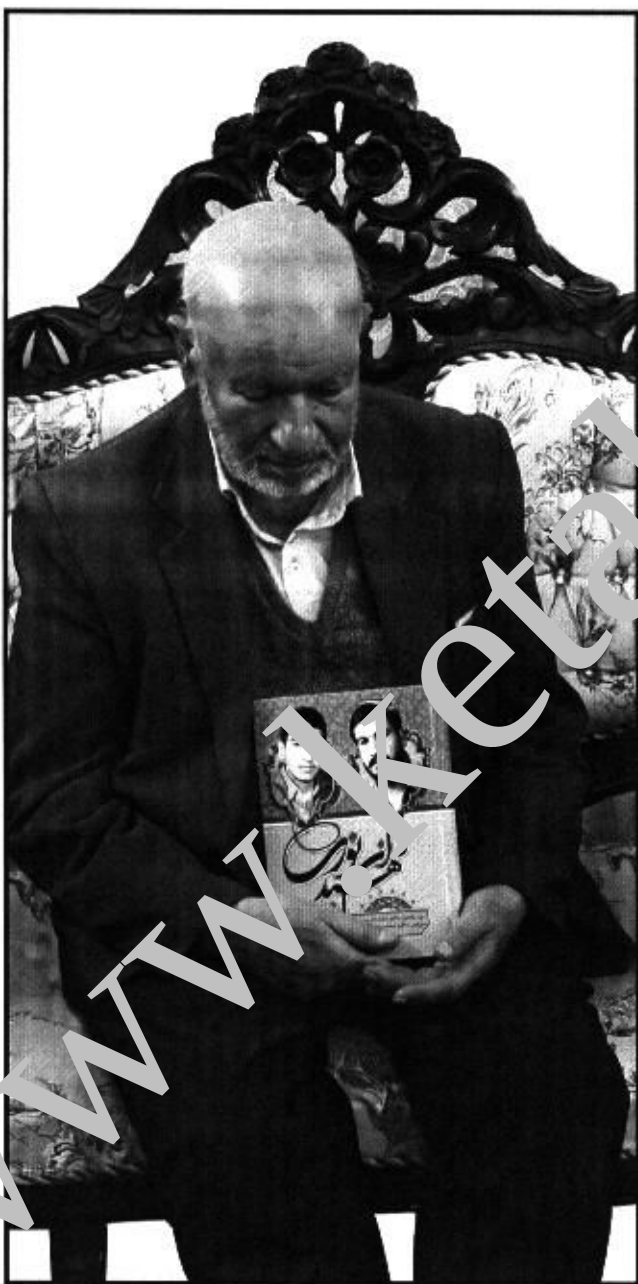
قم: بلوار محمدامین، خیابان گلستان، کوچه ۱۱، پلاک ۴

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۴۵۲ فکس: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۵۵۲ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۰۷۶۵

یاد شهیدان

یاد شهیدان نوری زند آتش به جانم
وقت سخن از درد می سوزد زبانم
یاد شهیدانی که از جان می گذشتند
با خون کلام عشق و ایمان می نوشتند
گشتند آنان آگه از امر حقایق
یکسر زمین پر گشت از خون شقایق
راه شهادت را همه با جان خریدند
لیک گوین راه یزدان را گزیدند
همراه آباد صبا هر پیک آمد
از سوی آنان نغمه‌ی لبیک آمد
و آن یاد کرد و شکی فشانند
گلوایه‌های عشق را در دل نشانند
بس رازها در سینه‌ی ارباب دیدند
آران خورشید را آگاهان در بند دیدند
لیلی صفت هر عاشقی رسید تا آن
و آنی که بنهادند سر بر خاک مجنون
بر قصر شیرین می رسید آوای فریاد
فریاد صدها سال بر مجازان فرهاد
در دهلران، دهلاویه آنها چه دیدند
وقتی که بالای سر یاران رسیدند
آنها که با خون دشت را گلگون نمودند
از ملک ایران خصم را بیرون نمودند
تا این وطن باقی ست آنها زنده هستند
الگو برای حال و هم آینده هستند^۱

۱. سر شهید وطنی، اقدس کاظمی، قم، ملت عشق، ۱۳۹۱، ص ۹۴-۹۵.

حاج یدالله نوری، پدر شهیدان اکبر و محمود نوری

فهرست

۹.....	طلیعه
۱۱.....	فصل اول: شهید اکبر نوری
۱۳.....	تولد، تحصیل و کسب و کار
۱۷.....	عزیمت به مناطق ناآرام
۱۷.....	سیستان و بلوچستان
۲۰.....	خلش
۲۰.....	ایران‌شهر
۲۱.....	چایهار
۲۳.....	کمان
۳۳.....	یوان دره
۳۶.....	خسور در جبهه
۳۶.....	جنگ تحریک و سر تحولات آن
۳۷.....	اهمیت جنگ میل با ایران
۴۰.....	سفر به ایران و باز پس‌گیری خرمشهر
۴۱.....	پس‌گرفت خرمشهر و مسأله قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت
۴۳.....	اقدامات سیاسی ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸
۴۷.....	آبادان
۴۸.....	عکس‌هایی از آبادان
۵۶.....	آزادسازی خرمشهر و مجروحیت
۵۷.....	بستری شدن و شهادت
۵۷.....	آشنایی با خرمشهر
۶۲.....	خرمشهر از اسارت تارهایی
۶۳.....	سقوط خرمشهر
۶۵.....	سرود رهایی
۶۵.....	عملیات بیت المقدس
۶۶.....	فرماندهی و هدایت
۶۶.....	گزارش نبرد خرمشهر: فرار از "محمره" به بغداد
۶۶.....	شرح کامل عملیات بیت المقدس
۷۳.....	عملیات بیت المقدس در نگاه رسانه‌های جهان
۷۵.....	آزادسازی خرمشهر
۷۷.....	خاطره‌ای از اکبر رضانی
۷۷.....	سروده‌هایی درباره آبادان، خرمشهر و شلمچه
۸۸.....	در آینه تصویر

۹۰	 مراسم تشییع و فاتحه و هفت و چهلیم
۹۴	 وصیت نامه
۹۶	 تذکار عمومی
۹۸	 بازماندگان
۱۰۰	 مهندس علی اکبر نوری
۱۰۱	 متون و مقالات درباره
۱۰۱	 اخلاق و معاشرت شهید اکبر
۱۰۳	 مصاحبه با پدر شهیدان
۱۰۷	 یاد و خاطره: نشست خانوادگی درباره شهیدان اکبر و محمود نوری
۱۲۵	 خاطرات گذشته: نشست خویشاوندان درباره شهیدان اکبر و محمود نوری
۱۵۱	 فصل سوم: شهید محمود نوری
۱۵۳	 ولادت و خردسالی
۱۵۳	 کیفیت تحصیل
۱۵۷	 اخلاقیات
۱۵۸	 فعال و متحرک
۱۶۰	 حوزه علمیه
۱۶۲	 عشق به جبهه
۱۶۵	 اعزام به جبهه
۱۷۰	 شهادت و تشییع جنازه
۱۷۷	 وسایل همراه
۱۷۸	 وصیت نامه
۱۸۰	 محل مجروح شدن و شهادت
۱۸۱	 مراسم
۱۸۳	 جزیره مجنون و عملیات خیبر
۱۸۳	 نظر محسن رضایی
۱۸۳	 محل خیبر
۱۸۴	 فرماندهی هاشمی رفسنجانی
۱۸۴	 آغاز عملیات خیبر
۱۸۵	 ادامه عملیات
۱۸۵	 نبرد در مجنون
۱۸۵	 جنگ شیمیایی و پایان جنگ
۱۸۶	 شناسایی هور

۱۸۷.....	عملیات کربلای ۵.....
۱۸۷.....	سنگین ترین و گسترده ترین عملیات.....
۱۸۸.....	روایت سردار حاج قاسم سلیمانی.....
۱۸۹.....	غافلگیری در شرق بصره.....
۱۸۹.....	نبود در نهر جاسم.....
۱۹۰.....	خونین ترین روزها.....
۱۹۱.....	آغاز جنگ دریایی.....
۱۹۱.....	اهداف و منطقه.....
۱۹۲.....	استعداد دشمن و قوای خودی.....
۱۹۲.....	نتایج و دستاوردها.....
۱۹۳.....	بازتاب عملیات کربلای ۵.....
۱۹۴.....	پژوهش غرور در عملیات کربلای ۵.....
۱۹۵.....	شرح عملیات های دفاع مقدس.....
۱۹۶.....	۱۹ ماه سال کربلای ۵.....
۱۹۶.....	منطقه و اهداف عملیات.....
۱۹۶.....	توانایی دشمن.....
۱۹۸.....	قوای خودی.....
۱۹۹.....	نتایج عملیات.....
۲۰۰.....	عملیات غرور آفرین کربلای ۵.....
۲۰۲.....	شلمچه.....
۲۰۵.....	ویژگی های منطقه عملیاتی شلمچه.....
۲۰۷.....	در آینه تصاویر.....
۲۱۳.....	نامه هایی به خانواده و دوستان.....
۲۱۳.....	نامه به والدین ۲۶ فروردین ۶۴.....
۲۱۴.....	نامه به والدین ۶ اردیبهشت ۶۵.....
۲۱۵.....	نامه به بهمن کاظمی ۶ شهریورماه ۶۵.....
۲۱۶.....	نامه به سعید وحید.....
۲۱۶.....	نامه دیگر به سعید وحید.....
۲۱۸.....	نامه های خانواده به محمود.....
۲۱۹.....	نامه مادر.....
۲۱۹.....	نامه خواهر زهرا نوری.....
۲۲۲.....	تحلیل دیدگاه ها و بیان آراء.....
۲۲۲.....	رستگاری.....
۲۲۳.....	راحت طلبی و مسئله جهاد.....

۲۲۳	مقایسه جهاد و عمارت مسجد الحرام و سقایت حجاج
۲۲۴	نگرانی و پریشانی؛ ایمان و اطمینان
۲۲۵	ذکر خدا
۲۲۶	حزن
۲۲۷	یاد خدا
۲۲۷	ترس از مرگ
۲۲۷	ریشه‌های ترس از مرگ
۲۲۹	یاد مرگ و ملاقات خدا
۲۳۰	رمضان ماه روزه
۲۳۱	ادعیه معصومین علیه السلام
۲۳۵	از نگاه دوستان و آشنایان
۲۳۵	مطلبی از مهدی مالکی
۲۳۷	یادداشت از مهدی مالکی
۲۳۷	غلب سوم از مهدی مالکی
۲۳۸	نقد و بررسی بر اثرم محمود؛ مطلبی از محمدحسین
۲۳۹	یادداشت محمود
۲۳۹	املا - رفتار محسن از بتول صلواتی
۲۴۲	اشعار دربار
۲۴۲	شهید محمود نوری
۲۴۳	شلمچه محل شهادت محمود نوری
۲۴۵	روح ستایشگر
۲۴۷	اسناد و مدارک
۲۴۹	سندهای مکتوب طرح احیاء
۲۵۴	بیماری و فوت مادر
۲۵۵	لوح فشرده

طلیحه

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ماه ۱۳۵۷، گروه‌های چپ و راست در مناطق مختلف اقدام به شورش، ناامنی، حمله به پادگان‌ها، بانک‌ها، شهرداری‌ها و ادارات می‌نمودند و اموال عمومی را به یغما می‌بردند. از همان روز پیروزی تحریکات و اقدامات ایدئولوژیک آغاز شد و حدود یک سال و نیم بعد، حمله گسترده ارتش صدام از زمین و هوا و دریا به سرزمین ایران شروع شد. بسیاری از اراضی در چند استان به تصرف آنان در آمد.

هلت نوپا و جدید و ارتش هنوز توان رویارویی نداشتند، اما جوانان و خود مردم به میدان آمدند و سجاعانه مانع پیشروی بیشتر ارتش صدام شدند و به تدریج ارتش عراق را به عقب راندند. اما متر به متر کشور با تقدیم شهیدان به دست آمد. بسیاری از تحصیل کرده‌ها، دانشجویان، پزشکان در دفاع از همین شهیدان شهادت دادند. خانواده نوری هم مستثنی نبود. این خانواده شامل یدالله نوری و سید عزت‌الدین (سیدین)؛ زهرا نوری فرزند ارشد و زهره نوری (دختران)، اکبر نوری، رسول نوری، محمد نوری و محمود نوری (پسران) و مجموعاً هشت نفر بودند.

اکبر و محمد از روزهای نخست درگیری در کردستان، ترکمن صحرا، سیستان و بلوچستان رفتند. اولین عید نوروز پیروز در سال ۱۳۵۸ در کرمانشاه بودند تا به کردستان اعزام شدند. با آغاز جنگ تحمیلی ارتش عراق علیه ایران در بهمن‌ماه ۱۳۵۹، فکر رفتن به جبهه را داشتند. و در آذرماه ۱۳۵۹ به آبادان رفتند و عید نوروز ۱۳۵۹ در آبادان بودند. با اینکه اکبر با داشتن نمایندگی شیشه نشانی، درآمد مکفی و خوب داشت؛ نیز دیگر فرزندان این خانه مشغول به تحصیل یا دارای اشتغال بودند. اما عشق به میهن موجب رها کردن همه امور و رفتن به جبهه و مناطق درگیری بود.

کتاب حاضر درباره دو شهید این خانواده یعنی اکبر و محمود، پسر ارشد و پسر کوچک خانواده است. لازم می‌بود مراکز و نهادهای دولتی و وظیفه تألیف و نشر اثر درباره این شهید را بر عهده می‌گرفتند. و در قالب کتاب، فیلم، نشریه و دیگر محصولات فرهنگی اینان را به جهان معرفی می‌کردند. اما وقتی خانواده مشاهده نمود اهتمام این نهادها کم‌رنگ است، خودشان دست به کار شدند. زیرا معرفی این شخصیت‌ها به نسل جدید و نسل‌های آینده بر عرصه مهم است.

کتاب حاضر در دو فصل اکبر نوری و محمود نوری به معرفی فعالیت‌های علمی و علمی‌پردازانه از همه افرادی که در جمع‌آوری اطلاعات، تألیف و نشر این اثر همکاری داشتند، کمال تشکر را داریم. نیز همه نخبگانی که پس از این با نقد بر اتقان و استحکام مطالب این اثر می‌افزایند، تشکر می‌نماییم.

علی نوری